

बाल प्रायोजन सम्बन्धी सचेतना तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न

जलेश्वरटुडे समाचारवाता
महोत्तरी, ११ चैत्र

एकडारा र सम्सी गाउँपालिकामा बाल प्रायोजन (Sponsorship Approach) सम्बन्धी सचेतना तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सफलता पूर्वक सम्पन्न भएको छ।

दलित समाज उत्थान समिती नेपाल तथा World Vision International को साझेदारीमा सञ्चालित "बाल समृद्धिको लागि हातेमालो कार्यक्रम" अन्तर्गत यी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको हो। कार्यक्रम अन्तर्गत RC तथा उनीहरूका हेरचाहकर्ताहरूलाई लक्षित गरी बाल प्रायोजन सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि गरिएको थियो। साथै, सरकारी निकाय र

सामुदायिक सरोकारवालाहरूलाई बाल प्रायोजन कार्यविधि (Sponsorship Approach) र बाल प्रायोजन मापदण्ड (Child Sponsorship Standards) सम्बन्धी अभिमुखीकरण प्रदान गरिएको थियो। एकडारा गाउँपालिकाका ७ वडामा १२ वटा तथा सम्सी गाउँपालिकाका ६ वडामा १२ वटा गरी जम्मा २४ वटा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। ती

कार्यक्रमहरूमा कुल ४३२ जना RC तथा हेरचाहकर्ताहरूको सहभागिता रहेको थियो। कार्यक्रमहरू २०८२ फाल्गुन २५ गतेदेखि चैत्र ११ गतेसम्म सञ्चालन भएका थिए। कार्यक्रम सम्बन्धी जानकारी कार्यक्रम संयोजक उत्तम चौधरीले दिएका हुन्। कार्यक्रमहरूको सहजीकरण DSWCN-Sponsorship Mobilizer हरू सुमन कुमारी

चौधरी, सुजित यादव, सरोज यादव, शशि यादव, नितेश कुमार पाण्डेय, निकिता ठाकुर, गणेश महतो, सन्तोष कुमार महतो तथा गौतम कुमार शर्माद्वारा गरिएको थियो। आयोजकका अनुसार सहजीकर्ताहरूको सक्रियता, प्रभावकारी समन्वय तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूको सहयोगका कारण कार्यक्रमहरू सफलतापूर्वक सम्पन्न भएका हुन्।

ठूलो परिमाणमा चोर बाटो प्रयोग गरी ओसारपसार

जलेश्वरटुडे समाचारवाता
सर्लाही, ११ चैत्र

सर्लाही जिल्लाका विभिन्न नेपाल-भारत सीमावर्ती नाकाहरू हुँदै अवैध तस्करीका गतिविधि बढ्दो क्रममा देखिएको छ। पछिल्लो समय विदेशी तथा भारतीय सामानहरू ठूलो परिमाणमा चोर बाटो प्रयोग गरी ओसार पसार भइरहेको छ।

जिल्लाको संग्रामपुर, नारायणपुर, पर्सा, त्रिभुवननगर, मलंगवा, भाँडसर, सिमरा, मधुवनी, अर्नाहा लगायतका नाकाहरूबाट दैनिक रूपमा लाखौं रुपैयाँ बराबरका सामान नेपाल-भारतबीच तस्करी हुने गरेको जनाइएको छ। सीमाक्षेत्रका बासिन्दाका अनुसार राति तथा विहानको समयमा बढी मात्रामा तस्करी हुने गरेको छ।

यसैबीच भारतीय सीमा सुरक्षा बल (एसएसबी) को ५१औं बटालियनले हनुमाननगर नाकामा ठूलो परिमाणमा तस्करी सामान नियन्त्रणमा लिएको छ। एसएसबीको टोलीले नेपालबाट भारततर्फ लैजाँदै गरिएको अवस्थामा ३ हजार ५१५ केजी चाइनिज स्याउसहित दुई वटा महिन्द्रा पिकअप गाडी नियन्त्रणमा लिएको जनाएको छ।

डेङ्गु ज्वरोको संक्रमणबाट बच्ने उपायहरू

डेङ्गुबाट बच्नका लागि मुख्यतया लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्नुपर्दछ। यसका लागि लामखुट्टेको नियन्त्रण नै उत्तम उपाय हो। लामखुट्टे नियन्त्रण गर्न निम्न उपायहरू अपनाओ।

डेङ्गी रोग बाट कसरी बच्ने ?

- ☑ पुरा बाहुला भएको लुगा लगाउने
- ☑ मूल मित्र मात्र सुत्ने
- ☑ घरको झ्याल ढोकामा लामखुट्टे नसिर्ने जाली हाल्ने
- ☑ घर, कार्यालय, विद्यालय वा सार्वजनिक क्षेत्रमा पानी जम्न नदिने
- ☑ खाल्डाखुल्डी पुर्ने र खानेपानी वा ढल चुहिएको छ भने तत्काल मर्मत गर्ने
- ☑ घर वरिपरी पानी जम्ने ठाउँ जस्तै पोखरी, पानीको नाली,ढलमा हप्ताको २ दिन डढेको मोबिल वा मट्टितेल छर्कने गमलाको प्लेट, फूल दानी, कुलर आदिको पानी कम्तीमा हप्ताको एक पटक फेर्ने
- ☑ पानी जम्मा गर्ने भाँडालाई लामखुट्टे छिर्न नसक्ने गरी छोप्ने
- ☑ साभ र विहान करेशाबारीमा जाँदा, घर बाहिर टहलिँदा, वा पार्कमा जाँदा, बालबालिकालाई लैजाँदा लामखुट्टेले नटोकोस् भनेर विशेष सावधानी अपनाउने

अनुरोधकर्ता
सम्सी गाउँपालिकाको कार्यालय
महोत्तरी, मधेश प्रदेश

कानुनी प्रणालीलाई मान्यता दिऔं

२००४ देखि २००७ सालसम्म एकतन्त्रीय राणाशासनका विरुद्धमा जनआन्दोलन भयो। राणाशासनको अन्त्य भयो। २०४६ सालको जनआन्दोलनले एकदलिय पञ्चायती व्यवस्थाको अन्त्य गर्‍यो। २०६२/६३ मा संवैधानिक राजतन्त्र विरुद्ध भएको जनआन्दोलन-२ ले राजतन्त्रको अन्त्य गर्‍यो। ती आन्दोलनमा पनि धनजनको क्षति भएकै थिए। तर, जे जति मानवीय र भौतिक क्षति भए पनि आन्दोलनकारी र शासकहरूबीच सम्झौता गर्दै आन्दोलन टुंगिएका थिए। मुलुकको कानुनी प्रणाली अन्तर्राष्ट्रिय कानून, विश्व मानव अधिकारका मूल्य र मान्यताबाट निर्देशित रहेको देखिन्छ। संविधानले व्यक्तिका मौलिक हक र कर्तव्यहरू संविधानको धारा १६ देखि धारा ४८ सम्म व्यवस्थित गरेको देखिन्छ। कानून बमोजिमको काम कसुर नहुने, कानून बमोजिम बाहेक सजाय नहुने, तथ्यको भ्रममा परी गरेको काम कसुर नहुने, एउटै कसुरमा दोहोरो सजाय नहुने, स्वच्छ सुनुवाइबाट वञ्चित नहुने, आफ्नो विरुद्ध साक्षी हुन कर नलाग्ने, हानि नोक्सानीबाट बचाउन असल नियतले गरेको काम कसुर नहुने र निजी रक्षाका लागि गरेको काम कसुर नमानिने व्यवस्थालाई मार्ग निर्देशन सिद्धान्तको रूपमा नेपाली कानुनी प्रणालीले अंगीकार गरेको देखिन्छ। त्यसैकारण देश र जनताको सुरक्षाका लागि भएका बल प्रयोगमा फौजदारी कसुर आकर्षित हुन सक्दैन।

तपाईंको टुडे

मेष: मनमा पछुतो आउने
वृष: लामो यात्राको योग छ
मिथून: अनावश्यक चिन्ता
कर्कट: मित्रतामा फाटो आउने
सिंह: पिछडेको साथी मिल्ने
कन्या: खानपानमा समस्या आउने
तुला: अनावश्यक खर्चको संभावना
वृश्चिक: आम्दानी हुने
धनु: अशुभ समाचार प्राप्त हुने
मकर: पढाईमा ध्यान दिनुपर्ने
कूम्भ: विचार गरेर बोल्नुहोला
मीन: शुभ कार्यको शुरुवात

मधेश प्रदेशको गौरव

श्री सत्यनारायण
भगवानको दर्शन
गरौं, मनबाञ्छित
फल पाऔं।

आरती : विहान : ९ र राति ८ बजे
ठेगाना : शरच्चियाँ कुट्टि र कलवार
कुट्टिको विचमा, पु.: ९८२७८१४५८८

श्री देवअंशी लहेरी समाज,
जनकपुरधाम-४, धनुषा

आवश्यक टेलिफोन नम्बरहरू

जलेश्वर	
नेपाल पत्रकार महासंघ महोत्तरी	५२०५१५
जलेश्वर अस्पताल एम्बुलेन्स	९७४४००२५२७
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी एम्बुलेन्स	५२०१००,
सामुदायिक विकास परि. एम्बुलेन्स	५२९००५,
RCDSC एम्बुलेन्स	५२०२९८,
दसहारा एम्बुलेन्स	५२०६७७, ९८४४२६००००
वर्दिवास अस्पताल एम्बुलेन्स	५५००९०,
वर्दिवास सेवा समिति एम्बुलेन्स	५५०५८६,
रामगोपालपुर एम्बुलेन्स	६९०५९३
जिल्ला प्रहरी	५२०००९
विद्युत	५२०९६६
वारुण यन्त्र	५२००९७
जिल्ला प्रशासन	५२००५५

आवश्यक नम्बरहरूको लागि सम्पर्क गरौं १९७

जनकपुर	
प्रहरी धनुषा	520099, 100
सुरक्षा गुल्म जनकपुर बैरेक	0186, 526586
सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	527213, 527800
मुजेलिया प्रहरी चौकी	520750
ट्राफिक कार्यालय जिरोमाईल	520366
एम्बुलेन्स पब्लिक वेल् फेयर	9854022474
एम्बुलेन्स रेडक्रस	102
एम्बुलेन्स (सरोज फाउन्डेसन)	522806
महावीर एम्बुलेन्स	525980
एम्बुलेन्स मेडिकल कलेज	526091
एम्बुलेन्स केयर मेडिकल सेन्टर	523864
वरुण यन्त्र जनपा	520011
जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	526271
जनकपुर अंचल अस्पताल	520033
केयर मेडिकल सेन्टर	523864
धनुषा तथा अस्पताल तथा अनुसन्धान केन्द्र प्रा.लि.	525800
जानकी हेल्थ केयर एण्ड रिसर्च सेन्टर	525342

जलेश्वरनाथ मन्दिर पूजाआजा

विहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
विहान पूजा आरती : ०५:३० बजे
विहान ढोका बन्द : १२:०० बजे
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती साँझ : ०६:३० बजे
राति ढोका बन्द हुने समय : १२ बजे
(हरेक हप्ताको मंगलबार र शनिवार मन्दिर प्राङ्गणमा दिउँसो भजन किर्तन सहित हनुमान आराधना)

जानकी मन्दिर पूजाआजा

विहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
विहान पूजा आरती : ०५:३० बजे
विहान ढोका बन्द : १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र : नि:शुल्क भोजन
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती साँझ : ०७:३० बजे

भारतका छिमेकीहरूले इन्धन अभाव कम गर्न मद्दतको लागि नयाँ दिल्लीतिर नजर

जलेश्वरटुडे समाचारवाता
काठमाण्डौ, ११ चैत्र

सम्झौता अन्तर्गत वार्षिक रूपमा प्राप्त हुने १८०,००० टनभन्दा बढी डिजेल आपूर्ति गर्न आग्रह गरेको छ । नेपालले भारतको सबैभन्दा ठूलो रिफाइनर - राज्यद्वारा सञ्चालित इन्डियन आयल कर्पोरेशन - लाई तरल पेट्रोलियम ग्यासको मासिक आपूर्ति बढाउन आग्रह गरेको छ ।

सरकारी स्वामित्वमा रहेको नेपाल आयल निगमका उपनिर्देशक मनोज कुमार ठाकुरले

भने कि हिमाली राष्ट्रले थप ३,००० टन एलपीजी अनुरोध गरेको थियो, तर सम्झौता अनुसार मात्र आपूर्ति गरिने भनिएको थियो । उनले थपे कि नेपालले हाल आफ्नो वर्तमान सम्झौता अन्तर्गत भारतीय आयल निगमबाट प्रति महिना लगभग ४८,००० टन एलपीजी प्राप्त गर्दछ । दक्षिण एसियाली देशहरू ऊर्जा आयातमा अवरोधहरूको सबैभन्दा बढी जोखिममा छन् ।

भारत आफ्ना छिमेकी देशहरूलाई परिष्कृत पेट्रोलियम पदार्थहरूको प्रमुख आपूर्तिकर्ता हो। विहिवार एक पत्रकार सम्मेलनमा बोल्दै विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता रणधीर जयसवालले भने कि नयाँ दिल्लीले श्रीलंका, बंगलादेश र माल्दिभ्स लगायत धेरै देशहरूबाट थप इन्धन आपूर्तिको लागि अनुरोधहरूको समीक्षा गरिरहेको छ। उनले भने, "हाम्रो आफ्नै ऊर्जा आवश्यकता र उपलब्धतालाई ध्यानमा राखेर यी जाँच गरिँदैछ।"

ब्लूमबर्गले रिपोर्ट गरेको छ कि केही हप्तादेखि मात्र सत्तामा रहेको बंगलादेश सरकारले संकट जारी रहेमा गम्भीर इन्धन अभावको सम्भावनाको सामना गरिरहेको छ र भारतलाई हालको

पेट्रोल, डिजेल र मट्टितेलको मूल्य लिटरमा १५ रुपैयाँ बढ्यो

जलेश्वरटुडे समाचारवाता
काठमाण्डौ, ११ चैत्र

नेपाल आयल निगमले पेट्रोलियम पदार्थमा मूल्यवृद्धि गरेको छ ।

निगमले बुधवार साँझ पेट्रोल, डिजेल र मट्टितेलमा १५/१५ रुपैयाँ वृद्धि गरेको एक सूचना मार्फत जानकारी दिएको छ ।

मूल्यवृद्धिपछि पेट्रोलको मूल्य पहिलो वर्गका लागि प्रतिलिटर १ सय ६९ रुपैयाँ ५० पैसाबाट बढेर १ सय ८४ रुपैयाँ पुग्दा दोस्रो वर्गका लागि १ सय ८६ रुपैयाँ र तेस्रो वर्गका लागि १ सय ८७ रुपैयाँ पुगेको छ । यस्तै डिजेल/मट्टितेलको मूल्य पहिलो वर्गका लागि १ सय ४९ रुपैयाँ ५० पैसाबाट बढेर १ सय ६४ रुपैयाँ ५० पैसा पुग्दा दोस्रो वर्गका लागि १ सय ६६ रुपैयाँ र

तेस्रो वर्गका लागि १ सय ६७ रुपैयाँ प्रतिलिटर पुगेको छ । आयल निगमले पहिलो वर्गमा चारआली, विराटनगर, जनकपुर, अमलेखगञ्ज, भलवारी, नेपालगञ्ज, धनगढी र वीरगञ्ज निर्धारण गरेको छ भने दोस्रो वर्गमा सुर्खेत र दाङ तथा तेस्रो वर्गमा काठमाडौँ, पोखरा र दिपायल निर्धारण गरेको छ ।

तीन दिनपछि ओरालो लाग्यो नेप्से परिसूचक

जलेश्वरटुडे समाचारवाता
काठमाण्डौ, ११ चैत्र

गत तीन दिन बढेको नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचक आज चौथो कारोबार दिन भने दोहोरो अङ्कले घटेको छ । आज नेप्से परिसूचक २४ दशमलव ४५ अङ्कले घटेर दुई हजार ९३५ दशमलव ९४ को विन्दुमा कायम भएको हो ।

आज ३४५ कम्पनीको तीन करोड ५८ लाख १९ हजार ८२९ किता शेयर एक लाख ३८ हजार २५६ पटक खरिदबिक्री हुँदा रु १५ अर्ब नौ करोड चार लाख १६ हजार ८४६ बराबरको कारोबार भएको छ । आजको कारोबारमा उत्पादन तथा प्रशोधन समूह शून्य दशमलव ४८ र

व्यापार समूह तीन दशमलव ४५ प्रतिशतले बढेको छ भने अरु सबै समूहको उपसूचक घटेको छ । बैंकिङ एक दशमलव ४०, विकास बैंक दुई दशमलव ३२, वित्त दुई दशमलव ०९, होटल तथा पर्यटन शून्य दशमलव ०५, जलविद्युत् शून्य दशमलव १६, लगानी शून्य दशमलव ५३ र जीवन विमा समूह एक दशमलव ३९ प्रतिशतले घटेको छ । त्यस्तै, लघुवित्त एक दशमलव ६४, म्युचुअल फन्ड

शून्य दशमलव ३४, निर्जीवन बीमा एक दशमलव १५ र अन्य समूह एक दशमलव ७० प्रतिशतले घटेको छ । रिलायन्स स्पिनिङ मिल्स लिमिटेड र सुपर खुदी हाइड्रोपावर लिमिटेडको शेयर मूल्यमा आज सकारात्मक सर्किट लागेको छ । सबैभन्दा धेरै गुमाउनेमा भने अभियान लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको शेयर मूल्य सात दशमलव ७४ प्रतिशतले घटेको छ ।

जलेश्वरटुडे समाचारवाता
काठमाण्डौ, ११ चैत्र

नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान) ले पहिलो पटक हुन लागेको आईसीसी वुमेन्स च्यालेन्ज ट्रफीका लागि नेपाली महिला क्रिकेट टोली घोषणा गरेको छ । क्यानले अनुभवी खेलाडीहरूसँगै नयाँ युवा खेलाडीहरूलाई समावेश गरेर क्याम्प टोली घोषणा गरेको हो ।

यसअघि चोटका कारण प्रतियोगिता गुमाएकी कप्तान इन्दु बर्मा पनि टोलीमा छिन् । टोलीमा इन्दुसँगै पूजा महतो, रुबिना क्षेत्री, सिता राना मगर, विन्दु रावल, सम्भना खड्का, रुवी पोद्दार, कविता जोशी, कविता कुँवर, रिया शर्मा, रोमा थापा, सुमन विष्ट,

अनु कडायत, सीमाना केसी र राजमती ऐरी रहेका छन् । यसैगरी टोलीमा मनीषा उपाध्याय, रचना चौधरी, सोनी पाख्रिन, सना प्रवीन, खुशी डंगोल, सुधा धामी, किरण कुँवर, लक्ष्मी साउद, आलिशा यादव, तृष्णा विके, कुसुम गोदार, यशोदा विष्ट, अञ्जी पाठक र रमा बुढाथोकी पनि समावेश छन् । अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट परिषद (

आईसीसी) को नयाँ संरचना अनुसार यो प्रतियोगिता सुरु हुन लागेको हो । जहाँ विश्वका उदीयमान राष्ट्रहरूको सहभागीता रहनेछन् । यो प्रतियोगिता आउने अप्रिल दोस्रो साता रुवान्डामा सुरु गर्ने तयारी छ । तर आईसीसीले आधिकारिक मिति र टिमको नाम भने सार्वजनिक गरिसकेको छैन ।

जनहितमा जारी सूचना

डेगी रोग डेगी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ ।

धोरे मात्र पानी जम्मा भएको भाँडामा पनि यो लामखुट्टेले फुल पार्दछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ ।

डेगीका मुख्य लक्षणहरू

उच्च ज्वरो आउनु

जोनी र मांसपेशीहरू बेस्सरी दुख्नु

आँखाको मेढी दुख्नु

बेस्सरी टाउको दुख्नु

शरीरमा राता बिमिराहरू आउनु

बाक्याकी लाग्नु वा चान्चो हुनु

डेगीका लक्षणहरू देखिएमा के गर्ने ?

स्वास्थ्य संस्थामा गई चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिने ।

घरमै बसेर उपचार गर्ने सल्लाह दिएमा ज्वरो घटाउनका लागि र जीउ दुखेको कम गर्नको लागि प्यारासिटामोल बाहेक बुफिन र एस्टिन जस्ता अन्य औषधीको सेवन नगर्ने ।

अस्पताल भर्ना हुन सल्लाह दिएमा तुरुन्त भर्ना हुने ।

(* चिकित्सकको सल्लाह नलिईकन कुनै पनि औषधी सेवन नगर्ने)

लामखुट्टेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडाहरू खोजी खोजी सफा गरी र लामखुट्टेको फुल नष्ट गरी ।

अनुरोधकर्ता
भंगहा नगरपालिकाको कार्यालय
महोत्तरी, मधेश प्रदेश

डेङ्गु ज्वरोको संक्रमणबाट

बच्ने उपायहरू

डेङ्गुबाट बच्नका लागि मुख्यतया लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्नुपर्दछ ।

यसका लागि लामखुट्टेको नियन्त्रण नै उत्तम उपाय हो ।

लामखुट्टे नियन्त्रण गर्न निम्न उपायहरू अपनाउनु ।

डेङ्गी रोग बाट कसरी बच्ने ?

- ☑ पुरा बाहुला भएको लुगा लगाउने
- ☑ भुल भित्र मात्र सुत्ने
- ☑ घरको झ्याल ढोकामा लामखुट्टे नछिर्ने जाली हाल्ने
- ☑ घर, कार्यालय, विद्यालय वा सार्वजनिक क्षेत्रमा पानी जम्न नदिने
- ☑ खाल्डाखुल्डी पुर्ने र खानेपानी वा ढल चुहिएको छ भने तत्काल मर्मत गर्ने
- ☑ घर वरिपरी पानी जम्ने ठाउँ जस्तै पोखरी, पानीको नाली, ढलमा हप्ताको २ दिन डढेको मोबिल वा मट्टितेल छर्कने गमलाको प्लेट, फूल दानी, कुलर आदिको पानी कम्तीमा हप्ताको एक पटक फेर्ने
- ☑ पानी जम्मा गर्ने भाँडालाई लामखुट्टे छिर्न नसक्ने गरी छोप्ने
- ☑ साम्र र विहान करेशाबारीमा जाँदा, घर बाहिर टहलिँदा, वा पार्कमा जाँदा, बालबालिकालाई लैजाँदा लामखुट्टेले नटोकोस् भनेर विशेष सावधानी अपनाउने

अनुरोधकर्ता
रामगोपालपुर नगरपालिकाको कार्यालय
महोत्तरी, मधेश प्रदेश

जनादेश सम्मान गर्ने मार्गचित्र

-२०८४ मा हनुपने निर्वाचन जेन-जी आन्दोलनका कारण २०८२ मा नै गर्नुपर्ने परिस्थितिको सिर्जना भयो। निर्वाचनको परिणामलाई प्रायः सबै राजनीतिक दल र पराजित उम्मेदवारहरूले समेत स्वीकार गरेका छन्। लोकतान्त्रिक प्रणालीमा निर्वाचनको परिणामलाई स्वीकार गर्ने संस्कारको विकास हनु निश्चय नै स्वागतयोग्य कुरा हो। जनताको मत र मतादेशको सम्मान गर्नु लोकतन्त्रको सुन्दरतम पक्ष हो। नेपाल जस्तो लामो लोकतान्त्रिक अभ्यास नभएको मुलुकमा संवैधानिक नैतिकता शासकहरूले नै उल्लंघन गर्ने प्रवृत्तिले भ्रष्टाचार र कुशासन मौलाएको अवस्था छ।

अब बन्ने नयाँ सरकारले संवैधानिक नैतिकताको कसीमा काम गर्ने आदतको विकास गरेमा लोकतान्त्रिक प्रणाली जीवन्त हुन सक्छ। राजनीतिक दल र

उम्मेदवारहरूले चुनावी घोषणापत्र/वाचापत्र मार्फत मतदाता समक्ष जे-जस्ता महत्वाकांक्षी सपनाहरू बाँडेका भए पनि पुराना दलहरूलाई मतदाताहरूले त्यति पत्याएको देखिएन। चुनावी प्रतिबद्धतालाई विगतका व्यवहारले मतदातामा विश्वास सिर्जना गर्न सकेन।

नयाँ राजनीतिक दलहरूले चुनावी वाचापत्र कार्यान्वयन गर्दछन् भन्ने विश्वासमा शंकाको सुविधा दिएका छन्। नयाँ राजनीतिक शक्तिहरूले पनि पुरानाकै जस्तो वाचामा मात्रै सीमित गर्नु भने मतदाताहरूको विश्वास डगमगाउन सक्छ। यस पक्षलाई मतादेश प्राप्त गरेका दल र प्रतिनिधिहरूले हेक्का राखी परिणाममुखी हुने गरी काम गर्नुपर्छ। लोकतन्त्रमा आवधिक वा मध्यावधि निर्वाचनबाट राजनीतिक दलहरू परीक्षण भइरहन्छन्। निर्वाचनले सत्ताको हस्तान्तरण र

सरकारको उत्तराधिकारी चयन गर्दछ। लोकतन्त्रमा सरकारको गठन र बहिर्गमन प्रतिनिधिको संख्याले निर्धारण गर्दछ।

संसदले सरकारलाई नियन्त्रण गर्छ भनिए पनि बहुमत प्राप्त सरकारले व्यवहारमा संसदलाई नै नियन्त्रण गर्छ। संसदले सरकारलाई नियन्त्रण गर्न खोज्यो भने संसद् नै भंग गरिदिनेसम्मको कार्य गरिन्छ। राजनीतिक दलले जथाभावी द्विप प्रयोग गरेर जनप्रतिनिधिको विवेक पनि खुम्च्याउने प्रयास गरेको पाइन्छ। यस किसिमको अभ्यासले संसद् निरीह र गफ गर्ने अखडाजस्तो बन्न पुग्छ। लोकतान्त्रिक संविधानले परिणाम र प्रतिफल जनतालाई दिन संसद्को प्रभावकारिता, सरकारको जवाफदेहिता, न्यायपालिकाको निष्पक्षतासहित संवैधानिक नैतिकताको कसीमा काम गर्ने संस्कारको विकास गर्न सक्नुपर्छ।

संवैधानिक नैतिकता भनेको संविधानवाद र विधिको शासनको पालना र कानून मान्ने संस्कृतिको विकास हो। नेपाल जस्तो लामो लोकतान्त्रिक अभ्यास नभएको मुलुकमा संवैधानिक नैतिकता शासकहरूले नै उल्लंघन गर्ने प्रवृत्तिले भ्रष्टाचार र कुशासन मौलाएको अवस्था छ।

अब बन्ने नयाँ सरकारले संवैधानिक नैतिकताको कसीमा काम गर्ने आदतको विकास गरेमा लोकतान्त्रिक प्रणाली जीवन्त हुन सक्छ। नेपालको सन्दर्भमा संवैधानिक नैतिकताभित्र

प्रतिस्पर्धात्मक बहुदलीयता, नागरिक स्वतन्त्रता, आवधिक निर्वाचन, पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रता, स्वतन्त्र र सक्षम न्यायपालिका, कानुनी राज्यलगायतका लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यताप्रति प्रतिबद्ध रही राज्य शक्ति प्रयोग गर्ने विषयहरू पर्ने र सोहीअनुरूपको संस्कार पर्दछ। व्यवहारमा यसलाई अक्षरशः पालना गरी कार्य गर्ने संस्कृतिको निर्माण गरिएन भने त्यस्तो लोकतन्त्र केवल 'छद्म लोकतन्त्र' मा परिणत हुन पुग्छ। विश्वका विभिन्न मुलुकहरूको संविधानका

व्यवस्था लोकतान्त्रिक भए पनि व्यवहार र कार्यशैली अलोकतान्त्रिक हुँदा मुलुकहरू द्वन्द्वमा फसेका छन्। कतिपय मुलुकहरू संविधान निर्माणका 'प्रयोगशाला' बनिरहेका छन्। लोकतान्त्रिक संविधानले राज्य शक्तिको प्रयोग संवैधानिक नैतिकताका आधारमा शासकहरूले गर्नु भन्ने अपेक्षा राख्छ। संविधानको आकार ठूलो वा सानो हुँदा लोकतान्त्रिक छ/छैन भन्ने हुँदैन। संविधानको आकार ठूलो हुँदा त्यसले समृद्ध मुलुक निर्माण गरिराख्छ भन्ने पनि होइन। सानो आकार हुँदा समृद्धि प्राप्त हुँदैन भन्ने पनि होइन। अमेरिकाले सन् १७८७ मा फिलाडेल्फिया सम्मेलनबाट बनाएको संविधान सात हजार पाँच सय शब्दको संक्षिप्त छ। त्यही संविधानको आधारमा समृद्धि प्राप्त गरी विश्व मानचित्रमा शक्तिशाली राष्ट्रका रूपमा रहेको छ। नेपालको संविधान घोषणात्मक प्रकृतिको छ। घोषणात्मक कुराहरूलाई लागू गर्न राज्य आर्थिक दृष्टि र शासकीय व्यवहारबाट समेत उन्नत हुनु आवश्यक छ। फ्रान्समा दोस्रो विश्वयुद्धपछि सन् १९४६ मा संविधानसभाले बनाएको संविधान लामो समयसम्म चल्न सकेन।

सांभार : कान्तिपुर ।

डेङ्गु ज्वरोको संक्रमणबाट बच्ने उपायहरू

डेङ्गुबाट बच्नका लागि मुख्यतया लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्नुपर्दछ। यसका लागि लामखुट्टेको नियन्त्रण नै उतम उपाय हो। लामखुट्टे नियन्त्रण गर्न निम्न उपायहरू अपनाओ

डेङ्गी रोग बाट कसरी बच्ने ?

- ☑ पुरा बाहुला भएको लुगा लगाउने
- ☑ भुल मित्र मात्र सुत्ने
- ☑ घरको झ्याल ढोकामा लामखुट्टे नछिर्ने जाली हाल्ने
- ☑ घर, कार्यालय, विद्यालय वा सार्वजनिक क्षेत्रमा पानी जम्न नदिने
- ☑ खाल्डाखुल्डी पुर्ने र खानेपानी वा ढल चुहिएको छ भने तत्काल मर्मत गर्ने
- ☑ घर वरिपरी पानी जम्ने ठाउँ जस्तै पोखरी, पानीको नाली,ढलमा हप्ताको २ दिन डढेको मोबिल वा मट्टितेल छर्कने गमलाको प्लेट, फूल दानी, कुलर आदिको पानी कम्तीमा हप्ताको एक पटक फेर्ने
- ☑ पानी जम्मा गर्ने भाँडालाई लामखुट्टे छिर्न नसक्ने गरी छोप्ने
- ☑ साभ र विहान करेशाबारीमा जाँदा, घर बाहिर टहलिँदा, वा पार्कमा जाँदा, बालबालिकालाई लैजाँदा लामखुट्टेले नटोकोस् भनेर विशेष सावधानी अपनाउने

अनुरोधकर्ता
पिपरा गाउँपालिकाको कार्यालय
धनुषा, मधेश प्रदेश

यहाँ व्यूटी पार्लर सम्बन्धी सम्पूर्ण काम गरिनुको साथै व्यूटी पार्लर, मेहँदी डिजाइनर, मेहँदी सम्बन्धी तालिम समेत दिइन्छ। यहाँ आधुनिक किसिमले दुल्हन सजाउने काम समेत गरिन्छ।

कामिनी व्यूटी पार्लर, जलेश्वर, महोत्तरी

“पत्र-पत्रिकाहरूको कम्प्युटर सेटिङ्ग गर्नका लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस।”

सम्पर्क :- **दिलीप कुमार साह :-**
मो.नं.-९८४४०५१४८७ (जनकपुरधाम)
एकटोटी सेवाको मौका अवश्य दिनुहोला

जनहितमा जारी सूचना

डेङ्गी रोग डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र सँदछ।

थोरै मात्र पानी जम्मा भएको भाँडामा पनि यो लामखुट्टेले फुल पार्दछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ।

डेङ्गीका मुख्य लक्षणहरू

- उच्च ज्वरो आउनु
- जोनी र मांसपेशीहरू बेस्सरी दुख्नु
- जोखाको गेडी दुख्नु
- बेस्सरी टाउको दुख्नु
- शरीरमा राता बिमिराहरू आउनु
- बाकवाकी लाग्नु वा बान्ता हुनु

डेङ्गीका लक्षणहरू देखिएमा के गर्ने ?

स्वास्थ्य संस्थामा गई चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिने।

घरने बसेर उपचार गर्ने सल्लाह दिएमा ज्वरो घटाउनका लागि र जोड दुखेको कम गर्नको लागि प्यारसिटामोल बाहेक बुफिन र एस्थिन जस्ता अन्य औषधीको सेवन नगर्ने।

अस्पताल नर्ना हुन सल्लाह दिएमा तुरुन्त नर्ना हुने।

(*चिकित्सकको सल्लाह नलिईकन कुनै पनि औषधी सेवन नगर्ने)

लामखुट्टेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जम्ने ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडहरू खोजी खोजी सफा गरी र लामखुट्टेको फुल नाष्ट गरी।

अनुरोधकर्ता
मटिहानी नगरपालिकाको कार्यालय
महोत्तरी, मधेश प्रदेश

प्रकाशक तथा सम्पादक : पवन कुमार साह, सह-सम्पादक : सोनी साह, मुद्रक : जय दुर्गा अफसेट प्रेस, जनकपुरधाम

प्र.कार्यालय : जलेश्वर -४, सुगा भवानीपट्टि, सम्पर्क कार्यालय : जनकपुरधाम-४ (मुरलीचौक), विज्ञापनको लागि सम्पर्क : ९८४४०२७९७१/९८२४८७७६२७

Email: jaleshwortoday@gmail.com, web: www.jaleshwortoday.com, www.facebook.com/JaleshworToday, twitter.com/JaleshworToday